

Raport diagnostyczny

Portret partnerstwa

Zagłębie Ambitnej Turystyki

Ocena wsparcia przedsiębiorczości

Ocena wsparcia przedsiębiorczości Zagłębie Ambitnej Turystyki

Rozwój przedsiębiorczości odgrywa istotną rolę w rozwoju gospodarki lokalnej, ponieważ wpływa na zwiększenie produkcji dóbr i zatrudnienia, wzrost dochodów ludności i budżetu gmin oraz poprawę zaspokajania potrzeb lokalnych. Wspieranie przedsiębiorczości przez gminy z partnerstwa może przyczynić się do zmiany postawy obywateli, którzy dzięki własnej inicjatywie i aktywności przyczynią się do zaspokajania potrzeb. Biorąc pod uwagę powyższe związki, należy podkreślić wagę i znaczenie rozwoju przedsiębiorczości dla funkcjonowania i rozwoju społeczno-gospodarczego gmin, a co za tym idzie tworzenia miejsc przyjaznym inwestorom.

Dlatego też została przeprowadzona ocena wsparcia przedsiębiorczości w gminach z Obszaru Partnerstwa dla określenia w strategii terytorialnej Partnerstwa, kierunków i form działania, ważnych dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Badanie zostało przeprowadzone w formie ankietowej wśród pracowników odpowiedzialnych za wsparcie przedsiębiorców.

Wnioski:

Ponad połowa władarzy gmin nie utrzymują kontaktu z przedsiębiorcami, jednakże jak dochodzi do spotkań to mają one formę otwartą i odbywają się sporadycznie.

Tylko w czterech gminach do zadań komisji Rady przypisane są zagadnienia dot. wsparcia przedsiębiorczości. Podczas prac komisji w gminach obradowano m.in. nad zwolnieniami z podatków dla firm dotkniętych pandemią czy nad przeznaczeniem gminnych lokali i terenów na wynajem celem prowadzenia działalności gospodarczej. Żadna z komisji nie pracowała nad działaniami mającymi na celu bezpośrednio pobudzenie przedsiębiorczości w gminie poprzez wprowadzenie konkretnego pakietu rozwiązań. Potwierdzeniem tego jest brak planu działań, strategii rozwoju przedsiębiorczości przyjętej na terenie gmin z obszaru partnerstwa, a także braku gromadzenia danych nt. stanu lokalnej przedsiębiorczości.

Tylko w gminach Bukowsko, Dębowiec oraz Dukła w strukturach organizacyjnych jest stanowisko, które ma przypisane w kompetencjach obsługę m.in. przedsiębiorców. Jednakże patrząc szerzej na przypisane stanowisko do obsługi przedsiębiorców widać, że jest do działalności dodatkowa. Ponieważ do zadań osoby zatrudnionej na stanowisku odpowiedzialnym za obsługę przedsiębiorców powinno należeć m.in. pomoc przy rejestrowaniu działalności gospodarczej (wypełnienie formularza w bazie CEIDG), pomoc przy wnioskowaniu o umorzenie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległości podatkowych z tyt. podatku od nieruchomości, środków transportowych. A także prowadzenie statystyk w temacie liczby przedsiębiorstw oraz liczby nowozakładanych przedsiębiorstw, których podjęła się tylko gmina Dukła. Brak bezpośredniego stanowiska ds. przedsiębiorczości ma również odzwierciedlenie w braku monitorowania poziomu satysfakcji obsługi przedsiębiorców w urzędzie oraz znajomości potrzeb przedsiębiorców przez gminy z obszaru partnerstwa.

Bardzo cieszy, że część Gmin w ostatnich 5 latach podejmowała działania wspierające przedsiębiorczość. W Gminie Bukowsko pracowano nad infrastrukturą komunalną, która miała na celu pomóc przedsiębiorcom. Bardzo znaczące decyzje zostały podjęte w Gminie Dukla gdzie została powołana spółka Lokalny Fundusz Pożyczkowy Samorządowa Polska Dukla Sp. z o.o. a także rozważano możliwość realizacji inwestycji w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP). Gmina Jaślińska może pochwalić się pomocom w wyszukiwaniu terenów pod inwestycje.

Na terenie Obszaru Partnerstwa nie funkcjonują Instytucję Otoczenia Biznesu. W ankietach wskazane jest, że przedsiębiorcy z Gminy Komańcza korzystają ze wsparcia Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Jednakże należy domniemywać, że przedsiębiorcy na własną rękę poszukują wsparcia IOB funkcjonujących na terenie podkarpacia sięgając po wsparcie oferowane przez m.in. Agencje Rozwoju Regionalnego. Na pewno też część z przedsiębiorców śledzi możliwości wsparcia finansowanego dedykowanego z Powiatowych Urzędów Pracy w postaci środków z funduszu pracy na refundowane zatrudnienie, tworzenie nowych miejsc pracy, wsparcie w ramach tarcz anty kryzysowych, czy dotacji na otwarcie działalności gospodarczej. Część przedsiębiorców jest zrzeszona w Podkarpackiej Izbie Gospodarczej, a także w Stowarzyszeniu Galicyjskim Gospodarstwa Gościnne, gdzie za pomocą portalu internetowego mogą przedstawić swoją ofertę. Bardzo cieszy też to, że tworzą się firmy działają pod opieką Krośnieńskiego Inkubatora Technologicznego KRINTECH Sp. z o.o. Niestety jednak poziom integracji (wewnętrznej współpracy) lokalnego środowiska przedsiębiorców jest oceniany jako „słaby”.

W gminie Dukla oraz Komańcza przedsiębiorcy aktywnie wspierają rynek pracy przyjmując na staże oraz praktyki zawodowe młodzież. Warto tutaj wskazać podejmowane inicjatywy i działania na rzecz edukacji przedsiębiorczości młodzieży takie jak: realizowany w gminie Iwonicz-Zdrój projekt pt. „Poprawa jakości kształcenia” w ramach, którego w wybranych szkołach podstawowych odbywały się warsztaty w zakresie przedsiębiorczości, projekt „Młodzi przedsiębiorcy” w Gminie Komańcza oraz zajęcia z przedsiębiorczości dla uczniów najstarszych klas wraz ze spotkaniami z przedsiębiorcami w ramach zajęć w gminie Osiek Jasielski. Bardzo fajną inicjatywą może pochwalić się Gmina Bukowsko, która organizują wycieczki poszczególnych klas do lokalnych przedsiębiorców, celem zaszczepienia w dzieciach i młodzieży bakcyli przedsiębiorczości. Ponadto też organizuje spotkania w szkołach z osobami mającymi wpływ na rozwój lokalnego środowiska m.in. z przedsiębiorcami.

Większość gmin z obszaru partnerstwa nie podejmuje przedsięwzięć nakierowanych bezpośrednio na promocję przedsiębiorczości i lokalnych przedsiębiorców, jednakże daje możliwość promocji podczas organizacji imprez, wydarzeń kulturalnych często w roli sponsorów. Ponadto przedsiębiorcy angażują się finansowo w sponsorowanie klubów sportowych, lokalnych organizacji pozarządowych (NGO) w organizacji różnych wydarzeń ważnych dla Gmin.

Tylko w czterech gminach podejmowane są inicjatywy nakierowane na promowanie dokonywania zakupów wśród lokalnych producentów, dostawców towarów i usług. Przykładem są wydarzenia kulturalne i sportowe oraz plac targowy w gminie Bukowsko,

kiermasze Bożonarodzeniowy i Wielkanocny, a także wystawy rękodzieła w Gminie Iwonicz-Zdrój oraz promocja lokalnych wyrobów w postaci stoisk podczas wydarzeń kulturalnych w gminach: Zarszyn i Dukla.

Większość gmin niestety nie korzysta z innych form promocji przedsiębiorców. Tylko Gminy: Dębowiec, Komańcza i Rymanów wykorzystują swoje strony internetowe oraz media społecznościowe do promocji lokalnych przedsiębiorców, często w momencie jakiegoś znaczącego sukcesu, na który zwróci uwagę bezpośrednio sam przedsiębiorca. Zaś w Gminie Bukowsko ukazuje się Kwartalnik Gazeta Gminy Bukowsko, gdzie pokazuje się osoby mające wpływ na rozwój gminy.

Gminy: Besko, Dukla oraz Komańcza posiadają ofertę nieruchomości przygotowaną dla przedsiębiorców. Zaś gmina Nowy Żmigród w najbliższym czasie również będzie mogła wyjść naprzeciw przedsiębiorcom w tej materii.

Samo zainteresowanie podejmowaniem działalności gospodarczej i inwestowaniem w gminach oceniane jest jako „małe”, tylko w gminach: Bukowsko i Iwonicz-Zdrój oceniane jest jako „średnie”. Podobnie wygląda sytuacja dot. zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych, chociaż w niektórych gminach wskazywany jest na całkowity brak zainteresowania.

Na terenie gmin działają głównie lokalni przedsiębiorcy oraz z sąsiednich powiatów. Głównymi sektorami w jakich działają przedsiębiorcy to: usługi, handel, turystyka, gastronomia, przemysł drzewny.

Na pytanie co hamuje rozwój gospodarczy gmin najczęściej wskazywane jest:

- położenie geograficzne z otoczeniem terenów cennych przyrodniczo Natura 2000,
- status uzdrowiska,
- nieznaną potrzeb lokalnych przedsiębiorców,
- brak promocji gmin,
- zbyt małą ilość terenów inwestycyjnych oraz słabe ich uzbrojenie,
- ograniczona baza lokalowa,
- brak informacji dotyczących lokalnego rynku pracy i ofert inwestycyjnych,
- zły stan dróg,
- lokalizacja - oddalenie od głównych ciągów komunikacyjnych (autostrada A4),
- oddalenie od stref ekonomicznych i centów produkcyjno-przemysłowych.

Ma to również zapewne odzwierciedlenie w postulatach zgłaszanych przez przedsiębiorców podczas spotkań z władzami.

Opracowali:

Marek Gabzdyl

Kamil Niklewicz

Związek Miast Polskich